

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2011. február 17.*

A C-11/10. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) a Bírósághoz 2010. január 8-án érkezett, 2009. december 18-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Staatssecretaris van Financiën**

és

a **Marishipping and Transport BV**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: J.-J. Kasel tanácselnök (előadó), E. Levits és M. Berger bírák,

* Az eljárás nyelve: holland.

főtanácsnok: P. Mengozzi,
hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a holland kormány képviselőjében C. M. Wissels és B. Koopman, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében M. van Beek és L. Bouyon, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- ¹ Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2001. augusztus 6-i 2031/2001/EK bizottsági rendelettel (HL L 279., 1. o.), és a 2002. augusztus 1-jei 1832/2002/EK bizottsági rendelettel (HL L 290., 1. o.) módosított, a vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló, 1987. július 23-i 2658/87/EGK tanácsi rendelet

(HL L 256., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 2. kötet, 382. o., a továbbiakban: 2658/87 rendelet) I. mellékletében szereplő Kombinált Nomenklatúra első része II. C. szakasza 1. pontja i. alpontjának értelmezésére vonatkozik.

- 2 A kérdéseket a Staatssecretaris van Financiën és a Marishipping and Transport BV (a továbbiakban: Marishipping) hollandiai székhelyű társaság között, annak a tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő, hogy a gyógyszeripari termékek által élvezett vámmentesség csak a tiszta állapotú gyógyszeripari anyagokból álló termékekre alkalmazható-e, vagy olyanokra is, amelyekhez egyéb anyagokat adtak hozzá.

Jogi háttér

- 3 A 2658/87 rendelet I. melléklete első része II. C. szakasza 1. pontjának i. alpontja tartalmazza azokat a szabályokat, amelyek alapján meghatározott típusú gyógyszeripari termékek vámmentességet élveznek:

„A következő típusú gyógyszeripari termékek vámmentességet élveznek:

- i) A 3. mellékletben felsorolt CAS RN-nel (Chemical Abstracts Service Registry Number) és nemzetközi szabadnevekkel (INN-termék) azonosított gyógyszervegyészeti anyagok”.

- 4 A 2658/87 rendelet I. melléklete első része II. C. szakasza 2. pontjának i. alpontja a következőképpen rendelkezik:

„Különleges esetek:

- i. az INN-termékek kizárólag az Egészségügyi Világszervezet (WHO) által közzétett ajánlott és javasolt INN-termékek jegyzékében szereplő anyagokat foglalják magukban. Amennyiben az INN-termék kevesebb anyagot foglal magában, mint a CAS RN, a vámmentesség kizárólag az INN-termékben foglalt anyagokra terjed ki”.
- 5 A vámmentességet élvező gyógyszeripari anyagok jegyzékében felsorolt anyagok között szerepel többek között a kitozán (poligluzám).
- 6 Mind a kitozán, mind az aszkorbinsav rendelkezik nemzetközi szabadnévvel, illetőleg egyéni CAS-számmal.

Az alapügy tényállása és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 7 A Marshipping 2002-ben és 2003-ban több ízben olyan terméket jelentett be szabad forgalomba bocsátás céljából, amelyet a bejelentésekben „abszorpciós porként” (a továbbiakban: áru) határozott meg. Az árut a Kombinált Nomenklátúra 3913 90 80 vámtarifaszáma alatt jelentették be. Az e vámtarifaszám alá sorolt áruk

behozatalát 2002-ben 7,6%-os, 2003-ban pedig 7,1%-os mértékű vám terhelte. A Marshipping vámmentességet kért az árukra azok bejelentésében, és ebben a vonatkozásban a 2658/87 rendelet I. mellékletére hivatkozott.

- 8 A vámellenőr az áru ellenőrzése után megállapította, hogy az 96% kitozánból, 3% aszkorbinsavból és 1% borkősavból áll, és nem élvezheti az említett vámmentességet. A vámellenőr úgy vélte, hogy a kitozánra előírt vámmentesség a tiszta állapotú anyagra korlátozódik, és az nem alkalmazható az alapügyben szóban forgóhoz hasonló anyagra. Ebből következően a vámellenőr utólagosan vámot vetett ki az említett behozatal vonatkozásában.

- 9 Ahogyan az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, az árut alkotó további anyagok, azaz az aszkorbinsav és a borkősav, védik a kitozánt az oxidációtól, és azokat az utóbbihoz annak tartósítása érdekében adták hozzá. Ez a két sav nem befolyásolja a kitozán hatékonyságát. A tiszta kitozán tartósítására az anyag vákuumcsomagolása révén is sor kerülhet. Az áruknak az a rendeltetése, hogy nyersanyagként kerüljenek felhasználásra olyan termék előállításánál, amelyet fogyasztószerként forgalmaznak.

- 10 A vámellenőr által hozott, a vám beszedését előíró fizetési meghagyással szemben a Marshipping által benyújtott kereset tárgyában elsőfokon eljáró Rechtbank te Haarlem úgy határozott, hogy a kereset nem megalapozott. A Marshipping a Gerechtshof te Amsterdam előtt fellebbezett az ítélet ellen, amely bíróság a 2007. december 18-i ítéletében megállapította, hogy az aszkorbinsav és a borkősav igen csekély mennyiségének az alapanyaghoz – annak tartósítása céljából – történő hozzáadása esetén nincs akadálya a gyógyszeripari termékekre vonatkozó mentesség alkalmazásának. Ebből következően a fellebbviteli bíróság hatályon kívül helyezte az említett ítéletet, valamint a Marshippinggel közölt vámbeszédést előíró fizetési meghagyásokat.

- 11 A Staatssecretaris van Financiën a felülvizsgálati kérelmében úgy érvel, hogy a 2658/87 rendelet I. mellékletének releváns rendelkezései alapján nem élvezheti az abban előírt vámmentességet az olyan gyógyszeripari termék, amelyet valamely gyógyszeripari alapanyag és egyéb hozzáadott anyagok alkotnak, függetlenül a hozzáadott anyagok arányától.
- 12 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy az említett releváns rendelkezések nem írják elő kifejezetten, hogy az érintett anyagoknak tiszta állapotúnak kell lenniük annak érdekében, hogy a 2658/87 rendelet I. melléklete első része II. C. szakasza 1. pontjának i. alpontjában meghatározott vámmentességet élvezhessék. Mindazonáltal, tekintettel a Bíróság ítélkezési gyakorlatára, közelebbről az 58/85. sz. Ethicon-ügyben 1986. március 18-án hozott ítéletének (EBHT 1986., 1131. o.) 13. pontjára, a kérdést előterjesztő bíróság azt szeretné megtudni, hogy hozzáadhatók-e egyéb anyagok a gyógyszeripari hatóanyagokhoz, és ha igen, milyen korlátozásokat kell betartani annak érdekében, hogy az áru még így is vámmentességet élvezhessen.
- 13 Ezen körülmények között a Hoge Raad der Nederlanden úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1. A gyógyszeripari anyagoknak a [...] 2658/87/EGK rendelet I. melléklete első része II. C. szakasza 1. pontjának i. alpontja szerinti – a 3. melléklete II. szakasza III. részében (mellékletek) szereplő, gyógyszeripari anyagokat tartalmazó jegyzékkel összefüggésben értelmezett – vámmentessége az említett (vegyi) anyagnak csupán a tiszta állapotára korlátozódik?
2. Milyen korlátozások támasztandók, ha az említett gyógyszeripari anyagokhoz egyéb anyagok is hozzáadhatók?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről*Az első kérdésről*

- 14 A kérdést előterjesztő bíróság az első kérdésével lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 2658/87 rendelet I. melléklete első része II. C. szakasza 1. pontjának i. alpontját úgy kell-e értelmezni, hogy az ugyanezen I. melléklet 3. mellékletének harmadik részében meghatározott anyagok jegyzékében szereplő valamely gyógyszeripari anyag, amelyekhez egyéb, többek között gyógyszeripari anyagokat adtak hozzá, élvezheti-e még így is azt a vámmentességet, amely akkor vonatkozna rá, ha ez az anyag tiszta állapotú volna.
- 15 E kérdés megválaszolása érdekében rá kell mutatni, hogy sem a 2658/87 rendelet I. melléklete első része II. C. szakasza 1. pontjának i. alpontja, sem ugyanezen I. melléklet 3. mellékletének harmadik része nem írja elő kifejezetten, hogy az említett 3. mellékletben felsorolt gyógyszeripari termékek vonatkozásában előírt vámmentesség érdekében a gyógyszeripari termékeknek tiszta állapotúnak kellene lenniük.
- 16 Mindazonáltal meg kell állapítani, hogy a vámmentesség alkalmazását előíró rendelkezés kivételnek minősül azon főszabály alól, hogy az Európai Unióba behozott összes áru vámköteles, és ebből következően azt mint eltérést engedő rendelkezést, szigorúan kell értelmezni.

- 17 Ennélfogva, mivel nincs olyan kifejezett jelzés vagy tény, amelyből arra lehetne következtetni, hogy az uniós jogalkotónak az lett volna a szándéka, hogy – eltekintve az ezekben az anyagokban jelen lévő maradék szennyeződésektől – a nem tiszta állapotú anyagok is élvezzék az említett 3. mellékletben felsorolt gyógyszeripari termékek vonatkozásában előírt vámmentességet, a 2658/87 rendeletet nem lehet úgy értelmezni, hogy azok az anyagok, amelyekhez egyéb anyagokat hozzáadtak, ezt a vámmentességet élvezhetik.
- 18 Nem tekinthetők ilyen maradékszennyeződésnek az alapügyben szóban forgóhoz hasonló anyagok, amelyeket az alapanyaghoz változó mennyiségben adtak hozzá, és amelyek nem részei ennek az anyagnak, vagy annak a terméknek, amelyből az anyagot nyerték.
- 19 Ebből következik, hogy a 2658/87 rendeletet úgy kell értelmezni, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló áru, amelyet valamely olyan alapanyag – a jelen esetben kitozán – alkot, amelyhez hozzáadtak egyéb (gyógyszeripari) anyagokat, nem élvezheti az említett rendeletben előírt vámmentességet.
- 20 Először is meg kell állapítani – ahogyan azt többek között az Európai Bizottság hangsúlyozta –, hogy ezt az értelmezést megerősítik a gyógyszeripari anyagokra vonatkozóan a nemzetközi szabadnevek felhasználásáról szóló irányelvek. Ugyanis ezen irányelvek szerint a nemzetközi szabadneveket főszabály szerint olyan egyedi, pontosan meghatározott anyagokhoz választják ki, amelyeket egyértelműen meg lehet jelölni valamely kémiai névvel (vagy képlettel), mivel a nemzetközi szabadnevek programja azt az elvet követi, hogy nem ad nevet az anyagok keverékének.

- 21 Márpedig a jelen esetben kitűnik az aktából, hogy a kitozának adott nemzetközi szabadnév nem terjed ki az árura, mivel az áru túl nagy arányban tartalmaz egyéb anyagokat.
- 22 Azon CAS-számokat illetően, amelyekre a 2658/87 rendelet I. melléklete első része II. C. szakasza 1. pontjának i. alpontja is hivatkozik, meg kell állapítani, hogy az sem vitatott – ahogyan arra a holland kormány és a Bizottság rámutat –, hogy mind a kitozán (CAS 9012-76-4), mind az aszkorbinsav (CAS 5081-7), mind a borkósav (CAS 8769-4) rendelkezik egyedi CAS-azonosítószámmal, és azok keverékét nem lehet egyetlen CAS-számmal azonosítani.
- 23 Továbbá a jelen ítélet 19. pontjában adott értelmezés megfelel annak az elvnek, amely szerint a vámok felfüggesztésére és a vámmentességre vonatkozó rendelkezéseknek meg kell felelniük a jogbiztonság követelményeinek, és figyelembe kell venniük azokat a nehézségeket, amelyekkel a nemzeti vámhatóságoknak – az elvégzendő feladataik nagysága és összetettsége miatt – szembe kell nézniük (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Ethicon-ügyben hozott ítélet 12. pontját és a C-247/97. sz. Schoonbroodt-ügyben 1998. december 3-án hozott ítélet [EBHT 1998., I-8095. o.] 23. pontját).
- 24 Ugyanis, jóllehet az a követelmény, amely szerint a gyógyszeripari anyagoknak főszabály szerint tiszta állapotúnak kell lenniük annak érdekében, hogy élvezhessék a 2658/87 rendelet I. melléklete első része II. C. szakasza 1. pontjának i. alpontjában meghatározott vámmentességet, nem mentesíti a vámhatóságokat, hogy adott esetben elvégezzék a behozott áru valamely mintájának kémiai elemzését, az említett hatóságok az elemzés során szorítkozhatnak annak vizsgálatára, hogy ezt az árut valóban csak a kérdéses vámmentességet élvező gyógyszeripari anyagok jegyzékén szereplő anyagok alkotják-e, és nem kötelesek az áruban található egyéb anyagok azonosítására, sem annak meghatározására, hogy azok milyen arányban vesznek részt az összetételben.

- 25 Végül az említett értelmezés alkalmas leginkább a 2658/87 rendelet rendelkezései egységes alkalmazásának biztosítására, amennyiben az csak korlátozott mérlegelési mozgásteret enged a nemzeti vámhatóságoknak annak meghatározására, hogy tiszta állapotú-e valamely gyógyszeripari anyag.
- 26 A fenti megfontolásokra tekintettel az első kérdésre úgy kell válaszolni, hogy a 2658/87 rendelet I. melléklete első része II. C. szakasza 1. pontjának i. alpontját úgy kell értelmezni, hogy az ugyanezen I. melléklet 3. mellékletének harmadik részében meghatározott anyagok jegyzékében szereplő valamely gyógyszeripari anyag, amelyhez hozzáadtak egyéb – többek között gyógyszeripari – anyagokat, már nem élvezheti azt a vámmentességet, amely akkor vonatkozna rá, ha ez az anyag tiszta állapotú volna.

A második kérdéstről

- 27 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre adott válasza tekintettel a második kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

- 28 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

A 2001. augusztus 6-i 2031/2001/EK bizottsági rendelettel, illetőleg a 2002. augusztus 1-jei 1832/2002/EK bizottsági rendelettel módosított, a vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló, 1987. július 23-i 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. melléklete első része II. C. szakasza 1. pontjának i. alpontját úgy kell értelmezni, hogy az ugyanezen I. melléklet 3. mellékletének harmadik részében meghatározott anyagok jegyzékében szereplő valamely gyógyszeripari anyag, amelyhez hozzáadtak egyéb – többek között gyógyszeripari – anyagokat, már nem élvezheti azt a vámmentességet, amely akkor vonatkozna rá, ha ez az anyag tiszta állapotú volna.

Aláírások